

4. ANALIZA SWOT

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych jest coraz powszechniej stosowana w pracach nad strategią analiza SWOT, oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki wpływające na działania związane z programowaniem strategicznym strategii.

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określania celów strategicznych oraz projektów socjalnych. Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii społecznych.

Analiza SWOT została przygotowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzypsku Wielkim. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- **siły** – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- **słabości** – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- **szanse** – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- **zagrożenia** – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Wynik tych prac obrazują prezentowane zestawienia.

| MOCNE STRONY | SŁABE STRONY |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">• wzrost znaczenia wykształcenia jako wartości,• prawidłowo zorganizowana służba zdrowia i leczenie odwykowe,• dobra sytuacja mieszkaniowa ludności gminy oraz rozwinięta sieć telekomunikacyjna,• istnienie terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych,• aktywnie funkcjonujące organizacje pozarządowe zajmujące się osobami | <ul style="list-style-type: none">• występowanie wysokiego bezrobocia długotrwałego oraz zjawiska dziedziczenia bezrobocia,• brak podnoszenia kwalifikacji u osób bezrobotnych,• niedostateczna baza zabezpieczająca potrzeby społeczne (niedostateczna liczba mieszkań socjalnych i komunalnych, brak placówek pomocy dla samotnych matek z dziećmi, brak miejsc dla ofiar |

| | |
|--|---|
| <p>niepełnosprawnymi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpowszechnianie pozytywnych wzorców postaw filantropijnych, • aktywnie funkcjonujące organizacje pozarządowe zajmujące się dziećmi i młodzieżą, • zaangażowanie środowiska osób niepełnosprawnych w działania samopomocowe, • systematyczne usuwanie barier architektonicznych utrudniających życie społeczne, • prawidłowy obieg informacji o formach pomocy społecznej, • wysoki poziom koordynacji działań oraz współpracy podmiotów zajmujących się problematyką dzieci i młodzieży, • dostępność do placówek wsparcia dziennego, resocjalizacyjnych i domów pomocy społecznej, • prowadzenie działań socjalnych i zapobiegających dysfunkcjom rodziny, • bogata oferta form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, • wyspecjalizowana i ciągle doskonaląca się kadra pracowników społecznych, przygotowana do pracy z osobami uzależnionymi i bezrobotnymi, • dostateczna baza lokalowa do prowadzenia pomocy osobom | <p>przemocy),</p> <ul style="list-style-type: none"> • niedostateczne dofinansowywanie oświaty, nauki i pomocy społecznej, • brak dostępu do szkół ponadpodstawowych dla dzieci niepełnosprawnych, • brak rozwiniętej sieci placówek oświatowych, kulturalnych i zdrowotnych, • ograniczone włączanie się społeczności lokalnej w działania pomocowe, • brak rozpowszechniania w środowisku lokalnym pozytywnych postaw charytatywnych, • wzrost świadczeniobiorców pomocy społecznej, • zwiększanie się liczby osób w wieku poprodukcyjnym, • nieangażowanie wolontariuszy w działania na rzecz osób starszych • brak możliwości kontynuowania aktywności zawodowej osób starszych, • niski poziom życia osób starszych, • brak zaangażowania osób niepełnosprawnych w działalność samopomocy, • brak rozpoznania problemu niepełnosprawności i dostatecznej bazy rehabilitacyjnej dla niepełnosprawnych, • nie powstają na terenie gminy |
|--|---|

| | |
|---|---|
| <p>uzależnionym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo wykorzystywane środki finansowe pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, • prowadzenie działań pomocowych przez społeczność lokalną, • podjęcie działań w celu wybudowania ośrodka rehabilitacyjno-sportowego. | <p>organizacje zajmujące się opieką nad dziećmi i młodzieżą,</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak specjalistów pracujących z dziećmi i rodziną, • brak komunikacji pomiędzy pracownikami sfery rządowej i pozarządowej, • niepodejmowanie działań w kierunku rozwoju opieki zastępczej, • niedostateczna liczba ośrodków wsparcia dla rodzin w kryzysie, • brak organizacji zajmujących się pomocą osobom uzależnionym, bezrobotnym, • niski poziom środków finansowych w budżecie gminy na wsparcie organizacji pozarządowych |
|---|---|

| SZANSE | ZAGROŻENIA |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców oraz dostępność kształcenia ustawicznego na wsi, • wzrost społecznej akceptacji i podmiotowe traktowanie osób niepełnosprawnych, • likwidacja barier architektonicznych, • wpływ systemu emerytalno-rentowego na poprawę sytuacji osób starszych, • prawidłowy przepływ informacji pomiędzy sektorem publicznym a pozarządowym w dziedzinie pomocy społecznej, | <ul style="list-style-type: none"> • wzrost patologii spowodowany zwiększającym się bezrobociem, ubóstwem, brakiem środków do życia, • wzrost stopy bezrobocia, bezrobocia długotrwałego oraz dziedziczenia bezrobocia, • zmniejszająca się liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, • rozwój zjawiska wykluczenia społecznego niektórych grup społecznych, • brak lokalnych i regionalnych działań skierowanych do długotrwałe |

| | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • uwrażliwianie systemu oświaty na problemy osób starszych, • dostosowanie infrastruktury do osób starszych, likwidowanie barier architektonicznych, • prowadzenie dokładnego rozpoznania potrzeb osób starszych, • prowadzenie promocji zdrowia dla osób starszych, • wysoki poziom współpracy pomiędzy szkołą a rodziną, • racjonalne rozdzielanie środków publicznych, • możliwość korzystania ze środków finansowych Unii Europejskiej, • dostosowywanie standardów usług do wymogów Unii Europejskiej, • ciągłe doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez kadry pomocy społecznej, • współpraca fachowców różnych dziedzin na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, • istnienie systemu wsparcia dla osób z problemem uzależnienia, • skuteczność i efektywność podejmowanych działań na rzecz osób uzależnionych, • wzrost poziomu wykształcenia wśród mieszkańców, • rozwój turystyki, agroturystyki, • rozwój nowych źródeł energii, recyklingu odpadów, | <ul style="list-style-type: none"> bezrobotnych, • brak warunków do zwiększenia mobilności zawodowej, • istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia, • brak dostępności do kształcenia ustawicznego, • ograniczony dostęp do szkół ponadgimnazjalnych i wyższych, • niewykorzystywanie w pełni środków pozabudżetowych, • zmniejszająca się liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, • brak mobilności wśród osób młodych, • brak aktywnie działających organizacji pozarządowych, • rozpad więzi społecznych i zanik kontroli społecznej, • alienacja i marginalizacja zagrożonych grup społecznych, • istnienie zjawiska wyuczonej bezradności, zmęczenia, bezsilności, • niewystarczająca ilość środków publicznych, • brak ofert szkoleniowych dotyczących pracy z dziećmi, młodzieżą i rodziną dla kadry pomocy społecznej, • przeciążenie pracowników socjalnych ilością zadań i brak wykwalifikowanej kadry w stosunku do potrzeb, • ciągły wzrost liczby osób samotnych, • brak dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych, |
|---|---|

| | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">• dobre powiązanie sieci dróg. | <ul style="list-style-type: none">• brak statystyk i dokładnego rozpoznania potrzeb osób starszych,• marginalizacja problemów związanych z osobami starszymi,• istnienie negatywnych stereotypów człowieka starego,• brak rozwoju przemysłu,• postępujący wzrost apatii i zniechęcenia wśród mieszkańców. |
|--|---|

5. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów społecznych określamy instytucje znajdujące się na terenie gminy niezależne od podmiotu prowadzącego, a działające w obszarze polityki społecznej i rozwiązujące dane problemy. Są to zarówno jednostki samorządowe, jak i niepubliczne, na przykład organizacje pozarządowe.

5.1. INSTYTUCJE SAMORZĄDOWE

5.1.1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzypsku Wielkim. Ośrodek zatrudnia trzech wykwalifikowanych pracowników socjalnych, jeden z nich posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Jednostka realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, między innymi koordynuje rozwiązywanie problemów społecznych w gminie.

5.1.2. Dom Pomocy Społecznej dla Przewlekle Somatycznie Chorych w Łęczeczkach. Konieczność jego funkcjonowania określają potrzeby osób niepełnosprawnych, a szczególnie z zaburzeniami somatycznymi oraz obowiązek urzeczywistniania idei humanizmu przez społeczeństwo. Dom, będący placówką stałego pobytu, przeznaczony jest dla 120 osób ze schorzeniami intelektualnymi. Dom jest prowadzony przez Starostwo Powiatowe w Międzychodzie.

5.1.3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Chrzypsku Wielkim. Placówka dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zabezpiecza występujące na terenie gminy potrzeby w zakresie wsparcia dziennego osób niepełnosprawnych. Dom przeznaczony jest dla 45 osób ze schorzeniami układu nerwowego.

5.1.4. Świetlica Socjoterapeutyczna w Chrzypsku Wielkim. Placówka o charakterze profilaktyczno-terapeutycznym oraz opiekuńczym w stosunku do dzieci wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Organizuje i prowadzi zajęcia opiekuńcze, terapeutyczne i psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu gminy. Organizuje

również szkolenia dla pracowników służb publicznych zajmujących się młodzieżą. Świetlica jest finansowana ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z realizacji projektów i darowizn sponsorów.

5.2. INSTYTUCJE POZARZĄDOWE

W gminie Chrzypsko Wielkie funkcjonują 2 stowarzyszenia, 1 fundacja, istnieje 1 parafia Kościoła rzymskokatolickiego. Pomędzy sektorem publicznym a pozarządowym jest dobry przepływ informacji dotyczący podopiecznych korzystających z pomocy. Samorząd gminy dysponuje uregulowaniami określonymi przez odpowiednie akty prawa miejscowego dotyczące współpracy z organizacjami należącymi do sektora pozarządowego. Skutkuje to możliwością podejmowania współpracy z tymi instytucjami w zakresie dofinansowywania, zlecania zadań wsparcia lokalowego czy rzeczowego.

5.2.1. Stowarzyszenie Pomocy Seniorom „Maior Polonia” w Łęczeczkach.

Stowarzyszenie to działa przy Domu Pomocy Społecznej w Łęczeczkach.

5.2.2. Fundacja Osób Niepełnosprawnych „Razem – Niezależni” w Chrzypsku Wielkim.

Wspomaga osoby niepełnosprawne intelektualnie. Fundacja aktywnie uczestniczy w życiu mieszkańców gminy. Jej celem jest wspieranie osób niepełnosprawnych oraz ich integracja ze społecznością lokalną. Swoją opieką obejmuje 52 osoby niepełnosprawne.

5.2.3. Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem”

w Chrzypsku Wielkim. Stowarzyszenie organizuje zabawy integracyjne z udziałem mieszkańców, Domów Pomocy społecznej i osób niepełnosprawnych, rozbudza aktywność. W roku 2003 objęto opieką 31 osób.

5.2.4. Klub Abstynenta „Krokus” w Charcicach.

Przedmiotem działalności klubu jest walka z nałogiem alkoholizmu i promowanie dni trzeźwości. W roku 2003 klub swą opieką objął 23 osoby.

5.2.5. Uczniowski Klub Sportowy „Orbita” w Chrzypsku Wielkim.

Działalność klubu skupia się na organizowaniu czasu wolnego uczniom szkół w gminie. W roku 2003 objęto opieką 28 uczniów.

5.2.6 Ludowe Zespoły Sportowe w Chrzypsku Wielkim. Działalność LZS skupia się na organizowaniu czasu wolnego młodzieży i osobom dorosłym w gminie. W roku 2003 objęto opieką 40 osób.

5.2.7. Obywatelski Ruch Obrony Bezrobotnych w Międzychodzie. Działalność ruchu skupia się na pomocy osobom bezrobotnym w znalezieniu zatrudnienia.

5.2.8. Towarzystwo Współpracy z Zagranicą „Orgeres” w Chrzypsku Wielkim. Działalność towarzystwa skupia się na organizowaniu współpracy i wymiany pomiędzy zaprzyjaźnionymi miastami i gminami. Oferta działalności towarzystwa jest skierowana do mieszkańców gminy. W 2003 roku w działaniach towarzystwa uczestniczyło 25 osób.

5.2.9. Koło Emerytów i Rencistów w Chrzypsku Wielkim. Główna działalność koła skupia się na organizowaniu spotkań z okazji świąt, a także Dnia Babci, Dziadka, Seniora. Koło organizuje wycieczki krajoznawcze dla swoich członków. Głównymi odbiorcami jego oferty są emeryci i renciści. W 2003 roku w imprezach organizowanych przez koło uczestniczyło 91 osób.